

Til: AVDELINGSSTYRET

Fra: DEKAN

Saksframlegg ved: Arnulf Omdal

Dato: 30.10.06

A 36/06 Allmennlærerutdanning tilpasset studenter med norsk som 2. språk

Vedlegg:

- Notat fra Astri Holm (tidligere utdelt på Avdelingsstyrets møte 26.09.06).

1. Bakgrunn

Det vises til eventuellsak A 30/06 (møtet 26.09.06) der Astri Holm viste til oppfølging av avdelingens satsingsområde "Tilpasset opplæring, inkludering og flerkulturalitet" med vekt på rekruttering av studenter med ulik kulturell bakgrunn. Holm mente at avdelingen burde ta sikte på å få rekruttert 15-20 minoritetsspråklige studenter til allmennlærerutdanningen fra høsten 2007, og hun framholdt i notatet: "Disse studentene utgjør en klasse eventuelt sammen med like mange majoritetsspråklige studenter. Nærmere opplegg/organisering og opptakskriterier utarbeides av ei gruppe senere."

På bakgrunn av innspillet settes saken opp som en første drøftingssak i Avdelingsstyrets møte 7. november.

2. To hovedspørsmål

Dersom vår avdeling skal gi et særskilt tilbud om allmennlærerutdanning for søkere med ulik kulturell bakgrunn, står vi overfor tre muligheter:

- Egen enhet: studietilbudet kan være organisert som en enhet kun for studenter med annen kulturell bakgrunn enn norsk.
- Egen opptakskvote: søkere med en ikke-norsk bakgrunn kan søke på egen opptakskvote til vår ordinære allmennlærerutdanning.
- Egen opptakskvote koblet med søknad og tildeling av flere studieplasser

Felles for alternativene vil være at et allmennlærerutdanningstilbud innrettet mot en egen flerkulturell studentgruppe er et bra tilbud. Utdanningstilbudet *Bachelor for 2-språklige faglærere*, som HiST driver sammen med høgskolenettverket "Høgskolen i Norge", er som kjent ikke allmennlærerutdanning. Vi er noe bekymret over mulighetene disse kandidatene har for å få fast tilsetting som lærere i norsk grunnopplæring.

De nevnte alternativene kan tidligst komme i gang høsten 2008. Dette har sammenheng med fastspikrede søknadsfrister mv.

2.1 En egen enhet forutsetter tilførsel av nye studieplasser

En egen enhet innebærer et selektivt opptak for en gruppe som ikke inkluderer etnisk norske søkere. En slik enhet gir muligheter for særskilt tilrettelegging ut fra denne gruppas forutsetninger.

En stor andel studenter med ikke-norsk bakgrunn fullfører ikke ordinære studieløp innen normert tid. Mange faller fra underveis. Denne erfaringen indikerer at en egen studieenhet for en slik studentgruppe skulle være et bedre tilbud enn det et ordinært studieløp vil representere.

Skulle en egen enhet være aktuell, måtte det være under forutsetning av at vi fikk tilført nye studieplasser til formålet. Vi har svært få studieplasser totalt på lærerutdanning. Opptakstallet vårt på grunnutdanning (120 + 60 (real FAG)) skal sammen med et forsvinnende lite frie videreutdanningsplasser (30-40) og noen få øremerket mastergrad innen matematikk/norsk (24)

dekke et stort og komplekst faglig løp. En skal i denne forbindelsen være klar over vår mastergradssatsing har gjort et dypt innhugg i vår utdanningsøkonomi, jfr. sak A 25/06 til forrige Avdelingsstyremøte.

I kjølvannet av NOKUT-evalueringen skulle det ligge politisk til rette for styrking av den flerkulturelle profilen innen norsk allmennlærerutdanning. Å søke om nye studieplasser kan være en god strategi i så måte. Et slikt søknadsutspill fra vår avdelings side må komme umiddelbart etter Avdelingsstyrets møte. Dette tilsier at det ikke er tid å utrede nærmere særskilt faglig innhold som avviker fra rammeplanen.

2.2 Egen opptakskvote koblet med eller uten nye studieplasser

Alternativt kan vi søke om egen opptakskvote i vårt ordinære opptak på allmennlærerutdanning. Vi må da søke om at et visst antall studieplasser skal være unntatt ordinære rangeringsregler innen Samordna opptak.

En slik eventuell opptakskvote uten ny studieplasser vil ha som konsekvens at tilsvarende færre søkere på ordinært opptak får studieplass hos oss.

Alternativt kan vi søke om både nye studieplasser og unntak fra ordinære rangeringskriterier for denne andelen studieplasser (opptakskvote).

3. Forslag til vedtak

Forslag til vedtak formuleres på møtet, i lys av saksbehandlingen da. Hovedalternativene er:

- 1) Avdelingen tar sikte på å styrke rekrutteringen til allmennlærerutdanningen høsten 2008 gjennom:
 - a. En egen enhet øremerket for søkere med annen etnisk bakgrunn enn norsk gjennom søkning og tildeling av nye studieplasser, eller
 - b. Egen opptakskvote for søkere med annen etnisk bakgrunn enn norsk, innenfor det ordinære studieløpet og innenfor nåværende utdanningskapasitet, eller
 - c. Egen opptakskvote innen det ordinære studieløpet for søkere med annen etnisk bakgrunn enn norsk, forutsatt søkning og tildeling av nye studieplasser.
- 2) Status quo: ingen særskilte rekrutteringstiltak.

VEDLEGG: NOTAT FRA ASTRI HOLM**Notat:****Oppfølging av satsingsområdet:****”Tilpassa opplæring, inkludering og flerkulturalitet” med vekt på :****Rekruttering av studenter med ulik kulturell bakgrunn**

I den strategiske planen som er vedtatt er: *Tilpassa opplæring, inkludering og flerkulturalitet* er et av satsingsområdene. Kulepunkt som har nær sammenheng med satsingsområdet er:

- *rekruttere studenter med ulik kulturell bakgrunn*
- *være faglig aktiv i samarbeidet om yrkesfaglærerutdanning og Bachelor for tospråklige faglærere*
- *prioritere faglig utvikling innen satsingsområdene, og sikre relevans ved å trekke inn praksisfeltet og studenter i arbeidet*

Rekruttering av minoritetsspråklige studenter på allmennlærerutdanninga har til nå vært svært liten. Erfaring fra andre høyskoler viser imidlertid at generelle oppfordringer retta mot minoritetsspråklig ungdom om å ta høgere utdanning, sjelden har vært spesielt vellykka verken når det gjelder rekruttering eller gjennomføringsgrad.

Flere høyskoler har nå lagt seg på ei linje hvor de oppretter flerkulturelle linjer eller klasser. Disse tiltakene har en flerkulturell faglig profil, samtidig som både majoritets – og minoritetsstudenter har vært en del av linja/klassen. Flere gjennomførte tiltak av denne typen oppsummeres som vellykka både når det gjelder økt rekruttering og gjennomføringsgrad.

På vår avdeling bør vi ta sikte på å få rekruttert 15 – 20 minoritetsspråklige studenter til allmennlærerutdanninga fra høsten 2007. Disse studentene utgjør en klasse evt. gruppe sammen med like mange majoritetsspråklige studenter. Det legges opp til en flerkulturell fagprofil som omfatter de to første årene av utdanninga. Nærmere opplegg/organisering og opptakskriterier utarbeides av ei gruppe seinere.

Rekrutteringsgrunnlaget til en flerkulturell klasse fins blant minoritetsspråklige elever i videregående skole. Rektor ved Gerhard Schønning skole har gitt uttrykk for at flere av de minoritetsspråklige elevene som går og har gått der, ville sett på tiltaket med en flerkulturell fagprofil som svært interessant. En flerkulturell klasse /linje kan også sees i sammenheng med rekruttering av døve studenter til allmennlærerutdanninga for døve. Ellers kan studenter fra Bachelorgraden (BA) for de tospråklige lærerne også være ei gruppe som kan bli en del av rekrutteringsgrunnlaget til den flerkulturelle linja/klassen.

Grunnlaget for å utvikle en flerkulturell fagprofil ved avdelinga ligger godt til rette gjennom arbeidet som tidligere er gjort og gjøres bl.a. gjennom disse studiene:

- BA for tospråklige lærere
- Allmennlærerutdanninga for døve
- Tolking i offentlig tjenesteyting – tolking for minoritets og fremmedspråklige.
- Veiledning i tolking for fremmedspråklige tolker

Rekruttering av minoritetsspråklige studenter i en flerkulturell linje/klasse sammen med majoritetsspråklige studenter vil både bidra til at samarbeidet med BA for tospråklige lærere vil øke, og også bidra til at praksisfeltet og studenter vil bli trukket med i arbeidet. Dette vil bidra til nyutvikling innen satsingsområdet; Tilpassa opplæring, inkludering og flerkulturalitet.

Den flerkulturelle gruppa har tatt utgangspunkt i den strategiske planen, og kommer her med forslag til en handlingsplan innenfor satsingsområdet; ***Tilpassa opplæring, inkludering og flerkulturalitet***.

Når det gjelder rekruttering av studenter med ulike kulturelle bakgrunn, foreslår vi at det på bakgrunn av erfaringene med; *Allmennlærerutdanning for døve*, settes ned ei gruppe med prodekan som leder, for å utrede muligheten for å start opp en flerkulturell klasse, hvor også døve er en naturlig del. Gruppa har fått henvendelse fra bl.a. rektor på Gerhard Schønning hvor mange minoritetslever tar videregående opplæring, om det fins noe egne tilbud for disse elevene på vår avdeling. Utredningen må være ferdig til jul 2006.
